

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcov **1/ A. R.**, bývajúceho v T., **2/ D. R.**, bývajúcej v T., obaja zastúpení JUDr. D. P., advokátom so sídlom v H., proti žalovanému **B.**, T., zastúpenému JUDr. D. S., advokátom v T., **o zaplataenie 459,74 Eur s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Trnava pod sp. zn. 24 C 91/2002, o dovolaní žalobcov proti rozsudku Krajského súdu v Trnave z 27. februára 2012 sp. zn. 23 Co 36/2011, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie žalobcov **o d m i e t a .**

Žalovanému náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Trnava v poradí druhým rozsudkom zo 7. mája 2010 č.k. 24 C 91/2002–163 zamietol žalobu, ktorou sa žalobcovia domáhali voči žalovanému zaplataenia sumy 459,74 Eur so 14 % úrokom z omeškania od 23. júla 2001 do zaplataenia titulom náhrady nákladov súvisiacich s odstránením a opravou prasknutej priečky v byte, v ktorom sú nájomcami a žalovaný prenajímateľom. Rozhodnutie o trovách konania si vyhradil na samostatné rozhodnutie. Svoje rozhodnutie právne odôvodnil ustanoveniami § 687 ods. 1 a § 691 Občianskeho zákonníka, vecne tým, že v konaní bolo preukázané, že žalovaný ako prenajímateľ bytu bol upozornený na vzniknutú závalu v byte, avšak zo strany žalobcov mu nebola stanovená primeraná lehota na jej odstránenie, a nebolo dané ani upozornenie, že v prípade jej neodstránenia v stanovenej lehote žalobcovia závalu odstránia sami a budú požadovať náhradu vynaložených nákladov. Ak teda nebolo dané žalovanému takéto upozornenie, nemohla ani márne uplynúť lehota na odstránenie závad z jeho strany, až po uplynutí ktorej môžu nájomcovia svojpomocne závalu odstrániť a následne uplatňovať náhradu vynaložených nákladov.

Na odvolanie žalobcov Krajský súd v Trnave rozsudkom z 27. februára 2012 sp. zn. 23 Co 36/2011, rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny v zmysle § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil a uložil súdu prvého stupňa rozhodnúť o trovách odvolacieho konania (§ 224 ods. 4 O.s.p.). V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že súd prvého stupňa zistil skutkový stav v potrebnom rozsahu, pre svoje skutkové zistenia vzal do úvahy všetky relevantné skutočnosti, v hodnotení dôkazov sa nevyskytol logický rozpor, vec i správne právne posúdil a svoje rozhodnutie náležite, podrobne a logicky odôvodnil, preto sa s napadnutým rozhodnutím vrátane jeho odôvodnenia v celom rozsahu stotožnil a v podrobnostiach naň odkázal. Odvolací súd sa tiež vysporiadal s rozhodujúcimi odvolacími argumentmi žalobcov, pričom opätovne poukázal na správnosť hodnotiacich úvah súdu prvého stupňa a na skutočnosť, že žalobcovia v konaní neunesli dôkazné bremeno. K námietke zaujatosti vznesenej žalobcami uviedol, že táto nespĺňa zákonné náležitosti podľa § 15a ods. 3 O.s.p., preto nebola predložená nadriadenému súdu.

Proti rozsudku odvolacieho súdu podali dovolanie žalobcovia, ktorí napadnuté rozhodnutie žiadali zrušiť a vec postúpiť na ďalšie konanie Krajskému súdu v Bratislave z dôvodu vhodnosti. V dovolaní uviedli, že postupom odvolacieho súdu im bola odňatá možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.) spočívajúcou zrejme v tom, že odvolací súd rozhodol vo veci bez pojednávania. Uviedli, že pokiaľ by mali možnosť sa pojednávania zúčastniť, dôkazné bremeno splnenia zákonnej povinnosti by uniesli, čím by rozhodnutie zvrátili vo svoj prospech. Zároveň žiadali odložiť vykonateľnosť napadnutého rozhodnutia.

Žalovaný v písomnom vyjadrení navrhol dovolanie ako neprípustné a zároveň neopodstatnené odmietnuť a žalobcom uložiť povinnosť nahradiť mu trovy dovolacieho konania vo výške 117,51 Eur.

Najvyšší súd Slovenskej republiky nezistil splnenie predpokladov pre odloženie vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia v zmysle § 243 O.s.p. a v súlade s ustálenou praxou tohto súdu nevydal o tom samostatné rozhodnutie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podali včas účastníci konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpení advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) skúmal

predovšetkým jeho prípustnosť. Dospel pritom k záveru, že dovolanie smeruje proti takému rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné, preto ho treba odmietnuť.

Podľa ustanovenia § 236 ods. 1 O.s.p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

Podmienky prípustnosti dovolania sú upravené v ustanoveniach § 237, § 238 a § 239 O.s.p. V ustanovení § 237 O.s.p. sú stanovené podmienky prípustnosti dovolania proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu bez ohľadu na jeho procesnú formu. Ustanovenie § 238 O.s.p. upravuje dôvody prípustnosti dovolania proti rozhodnutiu odvolacieho súdu vydaným vo forme rozsudku a v ustanovení § 239 O.s.p. sú uvedené dôvody prípustnosti dovolania, ktoré smerujú proti rozhodnutiam odvolacieho súdu vydaným vo forme uznesenia.

V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol rozsudkom. V zmysle ustanovení § 238 O.s.p. platí, že ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu vydanému v tejto procesnej forme, je prípustné, ak je ním napadnutý zmeňujúci rozsudok (§ 238 ods. 1 O.s.p.) alebo rozsudok, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci (§ 238 ods. 2 O.s.p.), alebo rozsudok potvrdzujúci rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd v jeho výroku vyslovil, že je dovolanie prípustné, pretože po právnej stránke ide o rozhodnutie zásadného významu alebo ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 (§ 238 ods. 3 O.s.p.).

Dovolanie nie je prípustné vo veciach upravených zákonom o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov okrem rozsudku o obmedzení alebo pozbavení rodičovských práv a povinností, alebo o pozastavení ich výkonu, o priznaní rodičovských práv a povinností maloletému rodičovi dieťaťa, o určení otcovstva, o zapretí rodičovstva alebo o osvojení (§ 238 ods. 4 O.s.p.), a nie je prípustné ani vo veciach, v ktorých bolo napadnuté právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšujúcom trojnásobok minimálnej mzdy a v obchodných veciach desaťnásobok minimálnej mzdy, pričom na príslušenstvo sa neprihliada. Ak je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky, dovolanie nie je prípustné, ak výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa prvej vety. Na určenie minimálnej mzdy je rozhodujúci deň podania návrhu na prvostupňovom súde (§ 238 ods. 5 O.s.p.).

V prejednávanej veci je dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu o peňažnom plnení (459,74 Eur) neprevyšujúcom trojnásobok minimálnej mzdy, ktorej výška v čase podania návrhu na prvostupňovom súde (27. februára 2002) bola 163,31 Eur. Ide teda o prípad, na ktorý dopadá § 238 ods. 5 O.s.p., podľa ktorého je zo zákona vylúčená prípustnosť dovolania, i keby smerovalo proti rozsudkom uvedeným v § 238 ods. 1 až 3 O.s.p.

S prihliadnutím na ustanovenie § 242 ods. 1 veta druhá O.s.p., ukladajúce dovolaciemu súdu povinnosť prihliadnuť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 O.s.p. (či už to účastník namieta alebo nie), neobmedzil sa Najvyšší súd Slovenskej republiky len na skúmanie podmienok prípustnosti dovolania smerujúceho proti rozsudku (§ 238 O.s.p.), ale sa zaoberal aj otázkou, či podané dovolanie nie je prípustné podľa § 237 O.s.p. Uvedené zákonné ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu (rozsudku alebo uzneseniu) odvolacieho súdu, ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou zo závažných procesných väd vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia (t.j. či v danej veci nejde o prípad nedostatku právomoci súdu, nedostatku spôsobilosti účastníka, nedostatku riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, o prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, o prípad nedostatku návrhu na začatie konania vo veciach, ktoré možno začať len na návrh, o prípad odňatia možnosti účastníka pred súdom konať, či o prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo súdom nesprávne obsadeným).

Treba uviesť, že z hľadiska § 237 O.s.p. sú právne významné len tie procesné nedostatky, ktoré vykazujú znaky procesných väd taxatívne vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia. Iné vady, i keby k nim v konaní došlo a prípadne aj mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, nezakladajú prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia. Z hľadiska posúdenia existencie niektorej z procesných väd v zmysle § 237 O.s.p. ako dôvodu, ktorý zakladá prípustnosť dovolania proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, nie je pritom významný subjektívny názor účastníka, že v konaní došlo k takejto vade, ale len jednoznačné, všetky pochybnosti vylučujúce zistenie, že konanie je skutočne postihnuté niektorou z taxatívne vymenovaných väd.

Vady konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. neboli v dovolaní namietané a v dovolacom konaní nevyšli najavo. Prípustnosť dovolania žalobcov preto z týchto ustanovení nemožno vyvodit'.

So zreteľom na žalobcami tvrdený dôvod prípustnosti dovolania sa Najvyšší súd Slovenskej republiky osobitne zameral na otázku opodstatnenosti tvrdenia, že v prejednávanej veci im súdom bola odňatá možnosť pred ním konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.).

Odňatím možnosti konať pred súdom sa vo všeobecnosti rozumie taký nežiaduci postup súdu v prejednávanej veci, ktorým sa účastníkovi konania znemožní realizácia tých procesných práv, ktoré mu priznáva Občiansky súdny poriadok za účelom zabezpečenia spravodlivej ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. O vadu, ktorá je z hľadiska § 237 písm. f/ O.s.p. významná, ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne s ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi, a týmto postupom odňal účastníkovi jeho procesné práva, ktoré by inak mohol v priebehu konania realizovať. K odňatiu možnosti konať pred súdom môže pritom dôjsť nielen činnosťou súdu, ktorá rozhodnutiu predchádza, ale aj samotným rozhodnutím, pričom ide spravidla o prípady, kedy procesné rozhodnutie súdu bezprostredne súvisí s realizáciou procesného práva účastníka. Treba však uviesť, že samotné tvrdenie účastníka o existencii uvedenej vady takúto procesnú vadu nezakladá, jej existencia sa v konaní musí skutočne vyskytnúť a preukázať.

Podstatou dovolateľmi tvrdených námietok vo vzťahu k uvedenej vade bolo, že odvolací súd uskutočnil pojednávanie v predmetnej veci bez ich prítomnosti. Dovolací súd sa preto zameral na skúmanie týchto skutočností a dospel k záveru, že námietky dovolateľov v tomto smere nie sú opodstatnené.

Podľa § 214 ods. 1 O.s.p. (v znení účinnom od 1. januára 2012) na pojednanie odvolania proti rozhodnutiu vo veci samej nariadi predseda senátu odvolacieho súdu pojednávanie vždy, ak a/ je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, b/ ide o konanie vo veciach porušenia zásady rovnakého zaobchádzania, c/ to vyžaduje dôležitý verejný záujem. V ostatných prípadoch možno o odvolaní rozhodnúť aj bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.).

Podľa § 156 ods. 3 O.s.p. vo veciach, v ktorých súd rozhoduje rozsudkom bez nariadenia ústneho pojednávania, oznámi miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu v lehote najmenej päť dní pred jeho vyhlásením.

Podľa § 211 ods. 2 O.s.p. ak tento zákon neustanovuje inak, pre konanie na odvolacom súde platia primerane ustanovenia o konaní pred súdom prvého stupňa.

Podľa § 214 ods. 3 O.s.p. ak odvolací súd rozhoduje rozsudkom bez nariadenia pojednávania, upovedomí elektronickými prostriedkami účastníka konania alebo jeho zástupcu, ktorý požiadal o doručovanie písomností aj elektronickými prostriedkami, o mieste a čase verejného vyhlásenia rozsudku podľa § 156 ods. 3.

Z obsahu spisu vyplýva, že odvolací súd o odvolaní žalobcov (podanom 1. júla 2010) rozhodoval bez nariadenia odvolacieho pojednávania. Vychádzal pritom z ustanovenia § 214 ods. 2 O.s.p. (v znení účinnom v čase jeho rozhodovania) majúc za to, že v tomto prípade nebola splnená žiadna z podmienok § 214 ods. 1 O.s.p., za splnenia ktorých by bolo treba odvolacie pojednávanie nariadiť, pretože v prejednávanej veci nebolo potrebné zopakovať ani doplniť dokazovanie (§ 214 ods. 1 písm. a/ O.s.p.), keďže odvolací súd sa stotožnil so skutkovým stavom a právnym posúdením veci tak, ako ho ustálil súd prvého stupňa a v zmysle § 219 ods. 1 O.s.p. ho ako vecne správne, s použitím § 219 ods. 2 O.s.p. potvrdil, pričom nešlo ani o konanie vo veciach porušenia zásady rovnakého zaobchádzania, a vzhľadom k povahe prípadu, že nešlo ani o vec dôležitého verejného záujmu, nakoľko aj podľa ustálenej praxe Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (por. uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6 Cdo 227/2011, 1 Cdo 115/2010), existencia dôležitého verejného záujmu v konaní sa predpokladá len vtedy, ak by otázky, ktoré sú predmetom konania, mohli mať širší spoločenský dopad a ak by ochrana práv a právom chránených záujmov účastníkov konania mohla byť významná i pre iné subjekty, o ktoré však v preskúmvanej veci nejde. Odvolací súd teda odôvodnene nenariadil ústne pojednávanie a obmedzil sa len na verejné vyhlásenie rozsudku, ktoré dovolatelia považujú za pojednávanie vykonané v ich neprítomnosti.

Inštitút verejného vyhlásenia rozsudku nie je možné stotožňovať s inštitútom ústneho pojednávania vo veci, ktorý má nielen iný charakter a procesný význam, ale aj iný procesný režim. Verejné vyhlásenie rozsudku je procesným zakončením určitej fázy súdneho konania,

ktorému môže i nemusí predchádzať ústne pojednávanie vo veci, a súvisí s povinnosťou všeobecného súdu upovedomiť o výsledku konania (teda o tom, ako súd rozhodol - aké konkrétne výroky vyslovil - a z akých dôvodov) účastníkov, prípadne ich zástupcov. Procesný predpis, na rozdiel od prípadov, kedy sa ústne pojednávanie nariaďuje, nepredpokladá osobitné predvolávanie účastníkov na verejné vyhlásenie rozsudku. Stanovuje súdu len povinnosť oznámiť jeho miesto a čas na úradnej tabuli v lehote najmenej päť dní pred jeho vyhlásením (§ 156 ods. 3 O.s.p., pre odvolacie konanie v spojení s § 211 ods. 2 O.s.p.). Za určitú výnimku v tomto smere možno považovať len prípady (vzťahujúce sa výlučne na konanie pred odvolacím súdom), ak účastník alebo jeho zástupca požiadali o doručovanie písomností aj elektronickými prostriedkami (§ 214 ods. 3 O.s.p.), čo však nie je možné vzťahovať na prejednávajúcu vec. Odlišný režim týkajúci sa (ne)predvolávania účastníkov na verejné vyhlásenie rozsudku je čiastočne odôvodnený tým, že prítomnosť týchto osôb nie je potrebná, keďže súd už dokazovanie nevykonáva a skutkové a právne posúdenie veci je v tejto fáze uzavreté. Nie je teda povinnosťou účastníkov zúčastniť sa na vyhlásení rozhodnutia a súd pre túto časť konania preto nemá ani oprávnenia podľa § 52 a § 53 O.s.p. (uloženie poriadkovej pokuty a zabezpečenie predvedenia). Účastník konania má právo byť prítomný na vyhlásení rozsudku súdu a len on sám môže rozhodnúť, či sa ho zúčastní alebo nie, pričom jeho záujem poznať výsledok konania sa prezumuje (porovnaj nález Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. I. ÚS 5/02). Z obsahu súdneho spisu vyplýva, že odvolací súd dodržal procesný postup podľa § 214 ods. 3 O.s.p., keď oznámenie o vyhlásení rozsudku bolo vyvesené na úradnej tabuli odvolacieho súdu 8. februára 2012 a verejné vyhlásenie sa uskutočnilo 27. februára 2012. Dovolatelia teda mali dostatočne veľký časový priestor (13 pracovných dní) na to, aby sa o verejnom vyhlásení rozhodnutia dozvedeli a zúčastnili sa ho, svoje právo však nevyužili, čo v zmysle zásady *vigilantibus iura scripta sunt* (práva patria bdelym; bdelym rozumej tých, ktorí dbajú o svoje práva), ktorá predpokladá aj vlastné pričinenie účastníkov o výkon svojich práv, nemožno pričítať na ťarchu odvolacieho súdu, resp. to považovať za jeho nesprávny procesný postup. Dovolací súd napokon dodáva, že i prípadná účasť žalobcov na verejnom vyhlásení rozsudku by v žiadnom prípade nemala vplyv na procesný výsledok odvolacieho konania, keďže v tejto časti základného konania už nie je priestor na prednášanie návrhov a námietok, či predkladanie a vykonávanie dôkazov. Neprítomnosť na verejnom vyhlásení rozsudku nemôže byť preto účastníkom na ujmu. S ohľadom na uvedené potom treba námietku dovolateľov, že pokiaľ by mali možnosť sa „pojednávania“ zúčastniť, mohli by zvrátiť rozhodnutie odvolacieho súdu, považovať za neopodstatnenú.

Na základe uvedených skutočností dovolací súd dospel k záveru, že odvolací súd postupoval správne, či už vo vzťahu k posúdeniu skutočnosti, že vo veci nebolo nariadené odvolacie pojednávanie a súd sa obmedzil len na verejné vyhlásenie rozsudku, na ktoré účastníkov osobitne nepredvolával, alebo z hľadiska dodržania procesných ustanovení o spôsobe oznámenia miesta a času verejného vyhlásenia rozsudku; pri prejednávaní veci odvolací súd procesne nepochybil, jeho rozhodnutie ani jeho konanie, ktoré vydaniu rozhodnutia predchádzalo, nevykazuje znaky zmätočnosti, ktorá by bola spôsobilá založiť vadu podľa § 237 písm. f/ O.s.p., preto možno uzavrieť, že postupom odvolacieho súdu dovolateľom nebola odňatá možnosť konať pred súdom.

Vzhľadom na uvedené možno preto zhrnúť, že v danom prípade prípustnosť dovolania nemožno vyvodiť z § 238 O.s.p., a neboli zistené ani vady konania uvedené v § 237 O.s.p. Najvyšší súd Slovenskej republiky preto dovolanie žalobcov podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok neprípustný, odmietol. Pritom riadiac sa právnou úpravou dovolacieho konania, nezaoberal sa napadnutým rozsudkom odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

Návrhom dovolateľov na prikázanie veci inému krajskému súdu z dôvodu vhodnosti sa dovolací súd nezaoberal, pretože napadnuté rozhodnutie nebolo zrušené, vec je právoplatne skončená a takýto návrh je preto v tomto štádiu konania bezpredmetný.

Úspešnému žalovanému dovolací súd nepriznal náhradu trov dovolacieho konania, pretože trovy súvisiace s odmenou jeho právneho zástupcu za vyjadrenie k dovolaniu nepovažoval za potrebné na účelné bránenie práva, pretože dovolanie bolo odmietnuté pre jeho procesnú neprípustnosť.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie: Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 28. mája 2013

JUDr. Eva S a k á l o v á, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková